

Kladovo - transport

BEOGRAD, ŠABAC, KLADOVO
14-20. oktobar 2002.

Kladovo - transport

Beograd, Šabac, Kladovo
14-20. oktobar 2002.

IMPRESUM

IMPRESSURA

Publikaciju izdaje / Published by

Savez jevrejskih opština Jugoslavije / The Federation of Jewish Communities of Yugoslavia
Jevrejski istorijski muzej / Jewish Historical Museum

Glavni i odgovorni urednik / Editor in Chief

Aca Singer

Autori tekstova / Authors of the Texts

Milica Mihailović

Branka Džidić

Kustos za izložbu Jevrejskog muzeja Beča

Curator for the exhibition of Jewish Museum from Vienna

Vojislava Radovanović

Dizajn / Design

Mia David

Filip Zarić

Tehnička priprema / Computer prepress

Darko Staničić

Štampa / Press

Lion, Beograd

Tiraž / Copies

600

Beograd, oktobar 2002. / October 2002

SADRŽAJ

CONTENTS

Sećanja na Kladovski transport - kako i zašto?	4
Memories on Kladovo transport - how and why?	4
Jevrejski istorijski muzej / Jewish Historical Museum	11
Izbor iz delatnosti Jevrejskog istorijskog muzeja od 1988. do 2002.	14
Selection from the activities of the Jewish Historical Museum from 1988 to 2002	18
Austrijski kulturni forum / Austrian Cultural Forum	20
www.kladovo-transport.org	22
Spomenik / Monument	26
Kladovo - bekstvo u Palestinu / Kladovo - escape to Palestine	29
Kladovo transport - jedna evropska priča / Kladovo Transport - one European Story	30
Okrugli sto	33
Round Table	37
Izabrana bibliografija radova o Kladovo transportu	44
Selected Bibliography on Kladovo Transport	45
Program komemorativne nedelje	46
Program of Commemorative Week	47
Sponzori	54
Sponsors	55

SEĆANJA NA KLADOVSKI TRANSPORT - KAKO I ZAŠTO?

MEMORIES ON KLADOVO TRANSPORT - HOW AND WHY?

4

Još 1995. godine u Jevrejskom istorijskom muzeju u Beogradu počeli smo da snimamo dokumentarni film o epizodi iz Holokausta koja je ušla u literaturu pod nazivom Kladovski transport. Čudni razlozi koji su na Balkanu uvek prisutni učinili su i ovoga puta da se priča ne dovrši.

Šta je zapravo Kladovski transport? Reč je o Jevrejima iz Beča i nekoliko drugih evropskih zemalja koji su u jesen 1939. godine pokušali da se spasu nacističkog terora i da pokušaju da se usele u Palestinu. Njihov problem je bio u tome što je Engleska, pod čijom upravom je bila teritorija tadašnje Palestine, ograničila broj dozvola za useljavanje. Zato je ova grupa ljudi, bilo ih je oko hiljadu, krenula bez sertifikata tj. dozvola za useljavanje. Putovanje su organizovale jevrejske omladinske i druge cionističke organizacije. Led na Dunavu i druge okolnosti zaustavile su putnike koji su krenuli Dunavom da bi preko Crnog mora stigli do Palestine, u Kladovu, na domak rumunske granice. U

Back in 1995, we at the Jewish Historical Museum in Belgrade started to shoot a movie about a Holocaust story that is called The Kladovo Transport. Strange reasons, always present in the Balkans, left this story without the conclusion.

What is actually The Kladovo Transport? In other words it is a story about Jews from Vienna and several other European countries, who in fall of 1939 tried to save themselves from Nazi persecution and immigrate to Palestine. However, taking into consideration that England, under whose rule Palestine was, limited the number of immigration certificates, the group of about a thousand Jews started their trip without any approval for immigration to Palestine. The voyage was organized by the Jewish Youth and other Zionist organizations. The ice on the Danube river near Kladovo, by the Romanian border, prevented the group from reaching the Black sea and Palestine. They stayed in Kladovo since the end of 1939 until September

Kladovu su boravili od kraja 1939. sve do septembra 1940. godine kada su prebačeni u Šabac, na reci Savi. Tu ih je zatekla nemačka okupacija i u oktobru 1941. streljani su muškarci zajedno sa šabačkim Ciganima u mestu Zasavica, a žene i deca, koji su pešice oterani u Beograd u februaru 1942. godine, pogušeni su u kamionu s gasom u maju 1942.

O ovoj temi su se u nekoliko poslednjih godina pojavljivale knjige u kojima je ova priča bila glavni ili sporedni događaj, javljali su se i polemički tekstovi. Gotovo u isto vreme u Beču je napravljena izložba bazirana na fotografijama jednog od preživelih učesnika Kladovskog transporta. Autorka izložbe, Alisa Douer uz izložbu je napravila i prateći dokumentarni film baziran na intervjuima sa preživelim iz Kladovskog transporta.

U to vreme u Jugoslaviji je u Zasavici kod Šapca, mestu stradanja ljudi iz Kladovskog transporta, podignut novi spomenik. Austrijski ambasador u Jugoslaviji

1940, when they were transferred to Sabac, on the river Sava. They were there during the German occupation. The men were executed together with the Gypsies at the village of Zasavica, and women and children were driven on foot to Belgrade in February 1942, where they were suffocated by gas in May 1942.

Several books described this story in recent years, whether as their main subject, or as a part of another story. Some polemic articles also appeared. Almost at the same time, an exhibition was organized in Vienna, based on the photographs taken by one of the survivors of The Kladovo Transport. The author of the exhibiton, Alisa Douer, shot the accompanying documentary based on the stories of the survivors. Simultaneously, in the village of Zasavica, near Sabac, at the place of the execution, a new monument has been erected. The Austrian ambassador in Yugoslavia was then Mr. Wolfgang Petrisch and he initiated a bigger and more significant

tada je bio Wolfgang Petrič koji je pokrenuo inicijativu da se napravi jedna veća i značajnija komemoracija. Realizaciju te ideje preuzeo je na sebe ing. Aleksandar Mošić iz Beograda. On je imao nameru da komemoraciju organizuje u maju 2002. godine u trajanju od nedelju dana i uz dolazak preživelih iz transporta i njihovih rođaka. U tom smislu povezao se sa Udruženjem austrijskih Jevreja u Izraelu. Uz to mu se učinilo najprikladnijim da se u okviru komemoracije dovede iz Beča izložba gospode Douer. Jevrejski istorijski muzej iz Beograda je pozvan da bude domaćin i da organizuje ovo gostovanje. Nažalost, Jevrejski istorijski muzej iz Beograda nema pogodnu izložbenu salu, niti se u zgradi u kojoj se Jevrejski muzej nalazi može da organizuje takva velika i zahtevna izložba. U međuvremenu, u organizaciju komemoracije uključio se gospodin Verner Zenfter, prvi sekretar Ambasade Austrije.

U okviru priprema za komemoraciju Kladovo su posetili gospoda Zenfter, Mošić i zamenik

anniversary commemoration. Mr Aleksandar Mosaic from Belgrade took the organization of that commemoration upon himself. He intended to organize a one week event in May 2002, with the presence of survivors and their relatives. He therefore established contacts with the Organization of Austrian Jews in Israel and also proposed bringing of the exhibition of Mrs Douer from Vienna. The Jewish Historical Museum was invited to be the host and organizer of this guesting exhibition. Unfortunately, the Jewish Historical Museum did not have the appropriate exhibition hall, nor was the building where the Museum was located fit for such a large and extensive event. In the meantime, the first secretary of the Austrian embassy in Belgrade, Mr Werner Sentfer took part in the organization. During the course of preparations, gentlemen Mosaic, Sentfer and the vice president of the Union of Jewish Organizations of Yugoslavia Aleksandar Gaon, visited

Predsednika Saveza jevrejskih opština Jugoslavije, Aleksandar Gaon. Oni su u razgovoru sa predstavnicima Skupštine opštine Kladovo zaključili da bi trebalo da se u Kladovu postavi spomen, ploča koja bi govorila o tragicnoj sudbini ljudi koji su u ovom gradu proveli skoro godinu dana. Arh. Mimi Bihaly Vučković ponudila se da izradi skroman spomenik na kome bi se mogla postaviti spomen ploča. Prema njenom predlogu spomenik je trebalo da predstavlja tri stilizovana svitka Tore na kojima bi bile tri spomen ploče na srpskom, nemačkom i hebrejskom jeziku.

Kustosi Jevrejskog istorijskog muzeja iz Beograda su predložili da se uz komemorativne svečanosti priredi manja izložba kopija dokumenata iz arhive našeg muzeja, da se snimi davno zamišljeni film baziran na dokumentima za izložbu, i CD uz izložbu, i da se organizuje Okrugli sto. Zbog nedostatka sredstava, film i CD biće realizovani kad se za to steknu uslovi.

Formiran je Organizacioni odbor u koji su

Kladovo. During the conversation with the representatives of the Kladovo district, they came to a conclusion that a commemorative plate should be erected, which would tell a story about the sad destiny of the people who spent almost a year in this town. Architect Mimi Bihaly Vuckovic offered to make a small monument on which a plaque could be attached. According to her proposal, the monument would represent three stylized Torah scriptures with tri commemorative plaques in Serbian, German and Hebrew language.

Beside the main event the curators from the Jewish Historical Museum in Belgrade suggested an organization of a small exhibition of the copies of documents from the museum archives, shooting of a documentary based on the documents, making an accompanying CD, as well as organizing a Round Table. Due to lack of funds, the movie and the CD will be realized when possible.

The established Organizing Board included along with gentlemen Masic and

pored gospode Zenftera i Mošića, ušli kustosi Jevrejskog istorijskog muzeja Vojislava Radovanović i Milica Mihailović, arh. Mimi Bihalji Vučković, Aleksandar Ljubičić iz Zasavice, Predrag Đorđević, turistički radnik, Aleksandar Gaon i Eva Timar.

Kada su poslovi oko priprema za komemoraciju već odmakli i kada je došlo do problema u realizaciji, predsednik Saveza jevrejskih opština Jugoslavije formirao je posebnu komisiju Saveza za realizaciju spomenika. Ta komisija je radila u sastavu: Aleksandar Gaon, Miloje Todorović, Miroslav Grinvald, Davor Salom, Jakov Alba, Zoran Mevorah, Mimi Bihaly Vučković, Milica Mihailović i Josip Perera, bez čijeg ogromnog i nesebičnog zalaganja spomenik u Kladovu ne bi mogao da bude realizovan.

Veliki problem je predstavljalo nalazenje prostora u kome je trebalo da se priredi izložba iz Beča. Uslov je bio da se tri velika sanduka u koje je izložba spakovana mogu uneti u taj prostor. Zbog tih i drugih problema komemoracija je odložena za

Sentfer, the museum curators Vojislava Radovanovic and Milica Mihailovic, the architect Mimi Bihalji Vuckovic, Aleksandar Ljubcic from Zasavica, travel agent Predrag Djordjevic, Aleksandar Gaon, and Eva Timar.

During the preparation for the commemoration, when problems in realization started to appear, the president of the Union of Jewish Organizations of Yugoslavia formed a special commission for the erection of the monument. The commission included: Aleksandar Gaon, Miloje Todorović, Miroslav Grinvald, Jakov Alba, Davor Salom, Zoran Mevorah, Mimi Bihaly Vučković, Milica Mihailović and Jakov Perera without whose hard work the Kladovo monument could not be erected.

The next big problem was to find an appropriate space for the Vienna exhibition, big enough to receive three big chests that contained all Vienna exhibits. Due to those and other problems, the commemoration was delayed until October 2002,

oktobar 2002. godine. To se poklapa sa datumom stradanja Jevreja Kladovskog transporta.

Kako Jevrejski istorijski muzej nema sredstava ni za komemoracije ni za realizovanje bilo kakvih spomenika, kao sponzor za realizovanje ovog spomenika javio se Austrijski nacionalni fond za žrtve nacionalsocijalizma i Austrijski kulturni forum.

Narodni muzej u Beogradu prihvatio je da se izložba bečkog Jevrejskog muzeja organizuje u njihovom prostoru, a Okrugli sto biće organizovan u Media centru u Beogradu. Učešće na okruglom stolu potvrdili su mnogi eminentni istoričari što ovoj komemoraciji daje poseban značaj. Veliki podsticaj u radu na ovom projektu donelo je uključivanje Ministarstva za kulturu Republike Srbije, kao sponzora, a takođe i uključivanje Ambasade Savezne Republike Nemačke, Austrijskog kulturnog foruma iz Beograda, Fonda za otvoreno društvo iz Beograda, te naše Jevrejske opštine Beograd. Veliki je

a date that coincides with the date of execution of the Jews from Kladovo Transport. As the Jewish Historical Museum did not have the funds to organize any commemorations, or erect any monuments, the Austrian National fund for the victims of Nationalsocialism and Austrian Cultural Forum joined in as sponsors.

National Museum in Belgrade agreed to display the Vienna exhibition in their halls, while the Round Table was to be organized in the Media Center in Belgrade. A lot of famous historians confirmed their presence at the Round Table, which gave it a special significance. This projects received big support and has been sponsored by the Ministry of Culture of Republic of Serbia, as well as the embassy of the Federal Republic of Germany, Austrian Cultural Forum from Belgrade, the Open Society Fund from Belgrade, and the Jewish Community from Belgrade. A great number of friends and volunteers helped us to realize this project, help the sur-

broj volontera i prijatelja i saradnika Muzeja koji su nam pomogli da realizujemo ovaj projekat i omogućimo preživelim da još jednom dođu u Jugoslaviju, a istoričarima da kažu nešto više o ovom događaju.

Jevrejski istorijski muzej, koji ima samo dva zaposlena kustosa i jednog honorarnog arhivistu, uložio je ogroman napor da se sve ovo realizuje. Želja svih nas koji smo radili na ovom projektu je da priča postane poznata pod nazivom Dva cara i jedna kraljica, kako ju je, još daleke 1957 godine nazvao Naftali Bata Gedalja, sekretar Saveza jevrejskih opština Kraljevine Jugoslavije. On je od strane tadašnjeg Saveza jevrejskih opština Kraljevine Jugoslavije bio zadužen da boravi sa izbeglicama u Kladovu i da se o njima brine. Posle rata je u Jevrejskom almanahu za 1957-1958. godinu objavio tekst pod istim naslovom. Radilo se o brodovima na kojima su ove izbeglice provele skoro godinu dana: Car Nikola II, Car Dušan i Kraljica Marija.

vivors to visit Yugoslavia once again, and historians to tell a little more about this event.

The Jewish Historical Museum, which has only two curators and one volunteer archivist, invested a great deal of work to realize this project. It is our wish that this story should be remembered as the story of "Two kings and a queen", since that was the name given by Naftali Bata Gedalja, the secretary of the Federation of Jewish Communities of the Kingdom of Yugoslavia. He was appointed by the Federation of Jewish Communities of the Kingdom of Yugoslavia to take care of the refugees in Kladovo. After the war, he published an article in the Jewish Almanach 1957-1958, under the title "Two kings and a queen" referring to names of ships on which the refugees spent almost a year; King Nikola II, King Dusan, and Queen Maria.

Jevrejski istorijski muzej u Beogradu osnovan je 1949. godine, prvo kao Muzejsko istorijsko odeljenje Saveza jevrejskih opština Jugoslavije, da bi se postepeno razvio u ne toliko velik, koliko sadržajan muzej. S otvaranjem Druge stalne postavke, 1969. godine, čiji autor je bila dr Vidosava Nedomački, tadašnji kustos, uvrstio se među najmodernije beogradske muzeje toga vremena. Mada ova postavka nije menjana do danas, vrednosti istorijske, etnološke i umetničke zbirke Jevrejskog istorijskog muzeja ostaju zapažene među grupama posetilaca i pojedincima iz zemlje i inostranstva.

Otkupom, a još više poklonima, postojeće zbirke se stalno uvećavaju. Osim istorijske, etnološke i umetničke zbirke, Muzej ima bogatu arhivsku građu, koja obuhvata: holokaust, antisemitizam, liste jevrejskih žrtava fašizma, rad jevrejskih opština u nekadašnjoj Jugoslaviji, jevrejske opštinske knjige, zatim omladinska, sportska i dobrotvorna društva, škole i

The Jewish Historical Museum was founded in Belgrade 1949. At the beginning it was only a department of the Federation of Yugoslav Jewish Communities, but it has gradually grown into a not so big, but quite a rich museum. With its second permanent exhibit of 1969 prepared by Vidosava Nedomački, the curator, the museum attained a significant place among Belgrade most modern museums of that time. Although this exhibition has not been altered since then, the value of historical, ethnological and art collection of the Jewish Historical Museum is still appreciated by many visitors both from this country and from abroad.

By purchasing certain items, and more often by acquiring gifts, present collections are constantly growing bigger. Along with historical, ethnological and art collections the rich museum archives consist of documents concerning Holocaust, anti-Semitism, Jewish fascist victims, (with the list of names), activities of Jewish communities in former Yugoslavia, activities of

druge jevrejske ustanove, pozorište, muziku, književnost i likovnu umetnost, spomenike i druge jevrejske arhitektonske objekte, itd. Među kolekcijama Jevrejskog istorijskog muzeja poseban značaj ima tzv. Zbirka stare i retke knjige.

Stalne delatnosti Muzeja su izdavaštvo, skupljanje istorijskih podataka u vidu pisane i foto dokumentacije o jugoslovenskim Jevrejima, saradnja sa drugim muzejima, arhivima, institutima kao i pojedincima, u zemlji i inostranstvu, rad na hemeroteci, pružanje stalne pomoći istraživačima, članovima jevrejskih zajednica i ostalima, stalni kontakt s izraelskom memorijalnom ustanovom Jad Vašem u vezi s proglašavanjem Pravednika i, naravno, intenzivan rad na izložbama.

U Jevrejskom istorijskom muzeju rade Milica Mihailović, kustos - istoričar umetnosti i upravnik Muzeja, Vojislava Radovanović, viši kustos - etnolog, Branka Džidić, arhivist - profesor. Na sređivanju hemeroteke radi Olga Altarac kao volon-

youth clubs, sports clubs, humanitarian societies, schools, theatres, and other institutions. There are also documents such as record books from different communities, materials concerning music, literature, art, as well as monuments and another architectural structures. Of special significance is the collection called "Ancient and Rare Books".

Permanent activities of the Museum are: publishing, collecting historical data such as written or photo documents about Yugoslav Jews, cooperation with other museums, archives, institutes as well as with individuals in the country and abroad, collecting newspaper clippings, permanent help to researchers and members of Jewish Communities and other individuals, regular contacts with Israeli memorial institution Yad Vashem concerning nomination of Righteous Gentiles, and, of course, intensive work on organizing various exhibitions.

The employees of the Museum are Milica Mihailovic, director and curator - art his-

ter. Rukovodeću savetodavnu funkciju ima Muzejska komisija koja se sastoji od jedanaest ljudi različitog profesionalnog profila, i stručna lica iz Muzeja i Saveza.

torian, Vojislava Radovanovic, senior curator - ethnologist, Branka Dzidic, archivist - teacher. Olga Altarac, a volunteer, is in charge of collecting news-paper clippings. The Museum is managed by the Museum Consulting Board - eleven people of different professions and the Museum and Federation experts.

IZBOR IZ DELATNOSTI JEVREJSKOG ISTORIJSKOG MUZEJA OD 1988. DO 2002.

14

IZLOŽBE

1988. Izložba "Židovi na tlu Jugoslavije" u saradnji s Muzejskim prostorom iz Zagreba
1989. Izložba Dana Rajzingera i katalog "Spisi o vatri"
1990. Izložba "Jevreji na tlu Jugoslavije" gostuje u Njujorku (SAD) i u Torontu (Kanada) u saradnji sa Muzejskim prostorom iz Zagreba
1992. Izložba "Sefardska književnost, izdavaštvo i publicistika u Jugoslaviji"
1992. Izložba "Jevreji Bitolja na fotografijama Milтона Manakija"
1993. Izložba Tugomira-Brune Bruknera i katalog "I reče gospod Becalelu"
1993. Izložba i katalog "Logor na Rabu"
1993. Izložba i katalog "Geca Kon - knjižar i izdavač"
1993. Izložba Mirjane Lehner i katalog "Čipke moje tetke Sare"
1995. Izložba i katalog "Jevrejska omladinska društva na tlu Jugoslavije 1919-1941."
1997. Izložba i katalog "Priča o komšijama kojih više nema"
1997. Gostovanje izložbe "Priča o komšijama kojih više nema" u Erfurtu (Nemačka)
1998. Izložba i CD "Životni ciklus - Običaji kod Jevreja"

IZDAVAŠTVO

1992. Zbornik broj 6
1992. Publikacija "Sefardi u južnoslovenskim zemljama"
1997. Zbornik broj 7
1998. Monografija "Životni ciklus - Običaji kod Jevreja"
2001. "Mi smo preživeli" - Jevreji o Holokaustu

DRUGE AKTIVNOSTI

15

- 1990. Dani Srbije u Izraelu - Prilozi za izložbu "Jevrejski Dorćol"
- 1992. Saradnja sa Yeshiva University Museum na izložbi "The Sephardic Journey 1492-1992"
- 1992. Saradnja sa US Holocaust Museum iz Vašingtona oko materijala iz bivše Jugoslavije za postavku tog muzeja
- 1992. Saradnja sa muzejom Yad Vashem, Izrael, pri pravljenju spiskova žrtava Holokausta
- 1992. "Sefarad '92." Svečana akademija, ciklus predavanja
- 1993-1994. Evidencija jevrejskih grobalja - projekat
- 1994-1995. Snimanje jevrejskih matičnih knjiga JO Beograd - projekat
- 1995-2000. Kompjuterska obrada podataka o žrtvama Holokausta
- 1996-1998. Popisivanje arhivske građe JO Beograd koja se nalazi u Moskvi
- 1997. Pozorišna predstava "Slike iz života dorćolskih Jevreja" - saradnja
- 1999-2001. Izgradnja i rekonstrukcija depoa

Jevrejski istorijski muzej, Beograd / Jewish Historical Museum, Belgrade

-17d

SELECTION FROM THE ACTIVITIES OF THE JEWISH HISTORICAL MUSEUM FROM 1988 TO 2002

18

EXHIBITIONS

- 1988 Exhibition "Jews on the territory of Yugoslavia" in cooperation with the Museum space from Zagreb.
- 1989 Exhibition of Dan Rajzinger and the catalogue "Scripts in fire"
- 1990 Exhibition "Jews on the territory of Yugoslavia" guesting in New York (USA) and Toronto (Canada) in cooperation with the Museum space from Zagreb.
- 1992 Exhibition "Sephardic literature, publishing and journalism in Yugoslavia"
- 1992 Exhibition "Jews of Yugoslavia on photographs taken by Milton Manaki"
- 1993 Exhibition of Tugomir-Bruno Brukner and the catalogue "So spoke the Lord to Bealel"
- 1993 Exhibition and the catalogue "The camp on Rab"
- 1993 Exhibition and the catalogue "Geca Kon - bookseller and publisher"
- 1993 Exhibition and the catalogue "My aunt Sara's laces"
- 1995 Exhibition and the catalogue "Jewish youth organizations on the territory of Yugoslavia 1919-1914"
- 1997 Exhibition and the catalogue "Story on neighbours that no longer exist"
- 1997 Guesting exhibition "Story on Neighbours that no Longer Exist" in Erfurt, Germany
- 1998 Exhibition and CD "Jewish Customs - The Life Cycle "

PUBLISHING

- 1992 Jewish Studies no. 6

-
- 1992 Publication "Sephardim in South Slavic countries"
1997 Jewish Studies no 7
1998 Monograph "Jewish Customs - The Life Cycle"
2001 "We have survived" - Jews on Holocaust"

19

OTHER ACTIVITIES

- 1990 "Days of Serbia in Israel" - Contributions for the exhibition "Jewish Dorćol"
1992 Cooperation on archive materials from former Yugoslavia for the display of the Yeshiva University Museum from Washington
1992 Cooperation with the museum Yad Vashem, Israel on creating lists of Holocaust victims
1992 "Sepharad 92", Festive Academy, a cycle of lectures
1993-1994 A record on Jewish cemeteries - project
1994-1995 Filming of the Jewish Community Belgrade marriage, birth and death record books - project
1995-2000 Computer processing of the facts on Holocaust victims
1996-1998 Inventory of the Jewish Community Belgrade archive material located in Moskva
1997 Theatrical performance "Pictures from the life of Jews from Dorćol" - cooperation
1999-2001 Construction and reconstruction of the museum depot

Nakon otvaranja novog Austrijskog Kulturnog Foruma u Beogradu, u decembru 2001., stvoren je jedinstven institution-alizovani okvir, kako bi se kulturna delatnost u zemlji koordinisala i koncentrisala na doprinos stabilizaciji situacije u jugoistočnoj Evropi. To je izmedju ostalog razlog što Austrijski Kulturni Forum započinje i pomaže uglavnom kulturne projekte, koji podstiču demokratizaciju i jačaju strukture civilnog društva u Saveznoj Republici Jugoslaviji.

Inicijalni pokretač za novu eru medju-državne kulturne saradnje bili su "Bečki dani kulture" u proleće 2001., kojom prilikom su se uz veliko interesovanje publike i jaku prisutnost medija kreativno usaglasile "austrjiska" tradicija i savremena umetnost. Austrija je predstavljena kao zemlja aktivnog i živahnog kulturnog života, kao zemlja koja raspolaže tradicijom u pogledu kulture ali se predstavila i sa modernim i inovativnim sadržajima.

Drugi cilj delatnosti Kulturnog Foruma

After opening the new Austrian Cultural Forum in Belgrade, in December 2001, a unique institutional frame was created so that the cultural activities in country could be coordinated and concentrated on the stabilization of situation in South Eastern Europe.

This is, among other, the reason why the Austrian Cultural Forum starts and helps mainly the projects from culture, which are enforcing democratic processes and improving the structures of civil society in Yugoslavia.

The initial starter of the new era in inter-state cultural cooperation was the manifestation "Days of Vienna's Culture", held in spring 2001 in Belgrade. The Austrian tradition and modern art were mixed, accompanied with the immense interest of public and strong media support.

Austria was presented as a state of active and vivid cultural life, with significant tradition in culture, as well as a state with modern and innovative contents.

je da se razvije dugoročna saradnja sa kulturnim i naučnim institucijama kao i prosvetnim ustanovama u Saveznoj Republici Jugoslaviji. U obe oblasti važi princip najuže moguće saradnje sa lokalnim partnerima.

The next goal of Austrian Cultural Forum is to develop a long-term cooperation with cultural and scientific institutions as well as with educational institutions in Yugoslavia. In both fields the closest possible cooperation with local partners is present.

Jevrejski istorijski muzej Saveza jevrejskih opština Jugoslavije iz Beograda, uz podršku Nacionalnog fonda Republike Austrije za žrtve nacionalsocijalizma, Austrijskog kulturnog foruma u Beogradu i Skupštine opštine Kladovo, organizuje u oktobru 2002. godine komemoracije u Kladovu, Šapcu i Beogradu, učesnicima kladovskog transporta - žrtvama nacističkog terora. U okviru komemorativne nedelje biće organizovane dve izložbe i održaće se Okrugli sto. Na ovom skupu će istoričari i drugi istraživači izneti nova viđenja i podatke o ovoj temi.

Veoma malo je poznata činjenica da je Kraljevina Jugoslavija bila 1939. godine jedna od poslednjih slobodnih zemalja u Evropi. Savez jevrejskih veroispovednih opština Kraljevine Jugoslavije je u periodu od 1933 do 1941. godine uložio velike napore da pomogne jevrejskim izbeglicama iz Evrope.

Realizaciju sajta omogućio je Fond za otvoreno društvo.

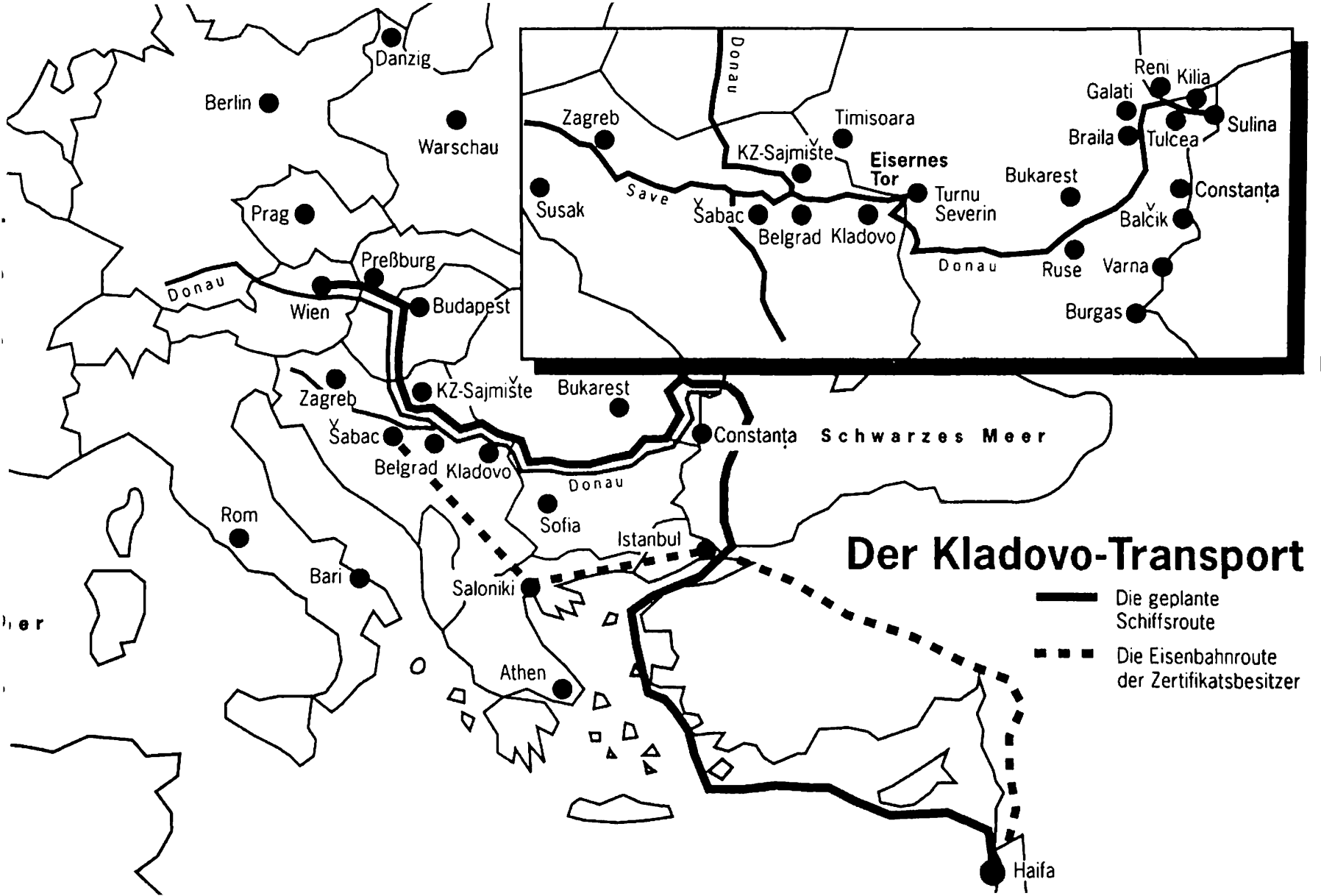
Autor web sajta Zoran Koš.

In October, 2002 the Jewish Historical Museum of the Federation of Jewish Communities in Belgrade, with the support of the National Fund of the Republic of Austria for Victims of National Socialism and the Austrian Culture Fund in Belgrade, will organize commemorations in Kladovo, Sabac and Belgrade in memory of the members of Kladovo Transport. During commemorative week two exhibitions will be held as well as a Round Table Discussion. Historians and other researchers will present the most recent views and newest data regarding this subject.

It is a very little known fact that in 1939, the Kingdom of Yugoslavia was one of the last free countries in Europe. The Federation of Jewish Communities in the Kingdom of Yugoslavia made great efforts in the period between 1933 and 1941 to help Jewish refugees from Europe.

This project supported by Open Society Fund.

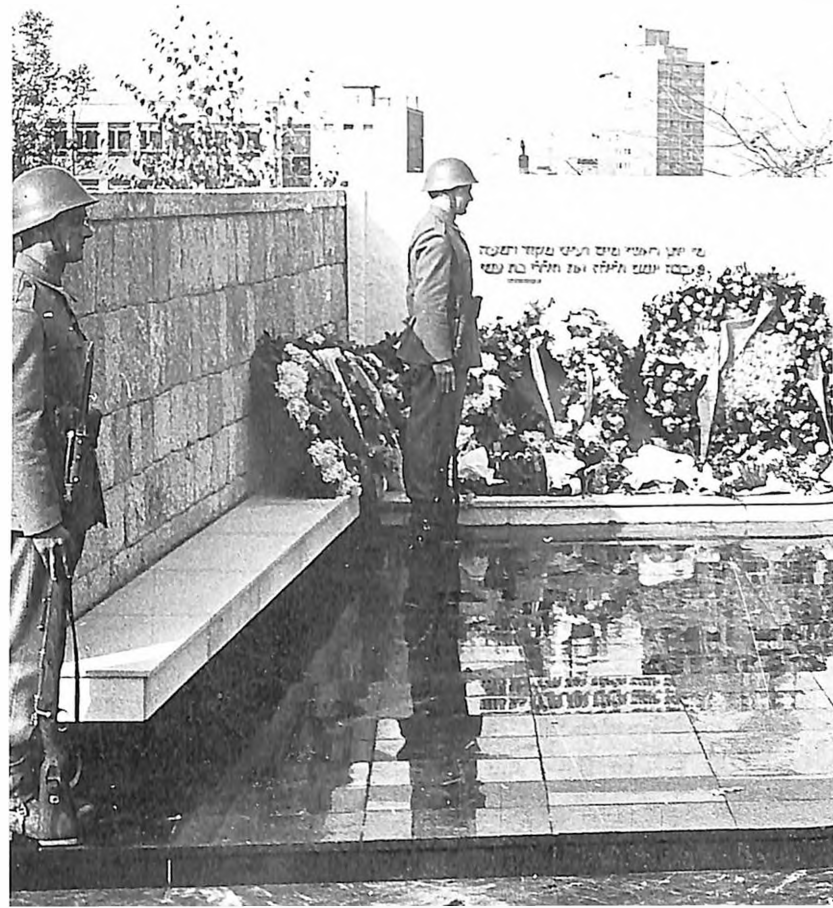
Web site by Zoran Koš.

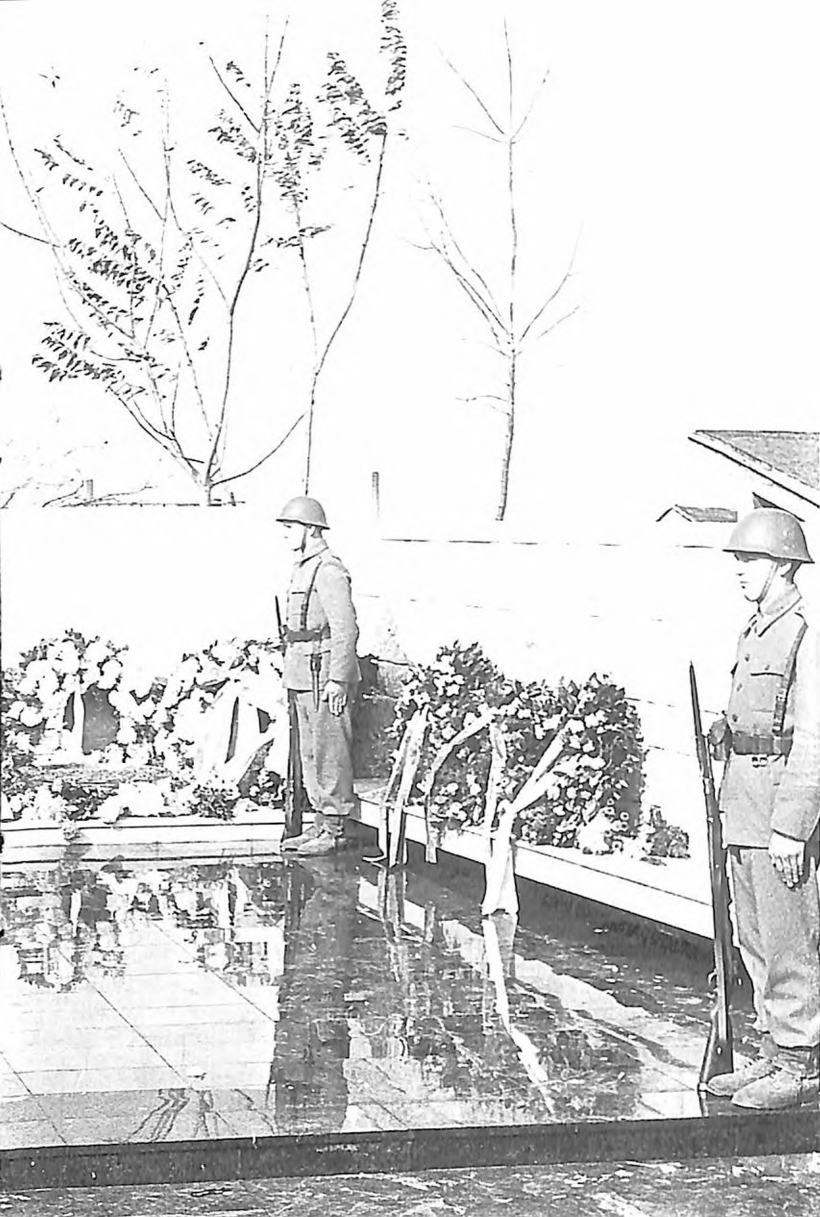

Iz knjige Milana Ristovića "U potrazi za utočištem, jugoslovenski jevreji u bekstvu od holokausta 1941-1945." Beograd, 1998.

24

"... Poslednji veliki transport sastavljen uglavnom od austrijskih, nešto nemačkih i bivših čehoslovačkih državljana, oko 1.100 lica, zbog odbijanja rumunskih vlasti, koje su u međuvremenu pooštrile svoje propise o ulasku u zemlju za strane Jevreje, bio je u oktobru 1939. godine prinuđen da se zaustavi na jugoslovenskoj teritoriji, najpre u Kladovu, da bi kasnije bio prebačen u Šabac. O smeštaju, ishrani, uz stalne napore da se intervencijama u svetu omogući nastavak puta, grčevito se borila jugoslovenska jevrejska zajednica, ali bez uspeha. Taj veliki zbeg, veći i po svom konačnom ishodu tragičniji od mnogo poznatijeg koji se nalazio na nemačkom brodu "St. Louis", ostao je u Jugoslaviji gde ga je stigao i napad Osovine 6. aprila 1941. godine. Među prvim žrtvama holokausta u Jugoslaviji bili su pripadnici "Kladovskog transporta"; ubijeno je 1.051 lice u merama "odmazde" nemačkih okupacionih snaga u Srbiji. Takođe je i deo od 55.000 izbeglica koje su prošle od 1933. do 1941. preko jugoslovenske teritorije, našavši tu privremeno utočište, bio zatečen ratom i stradao. Procene se kreću između 3.000 i 5.000 lica iz raznih evropskih zemalja..."

From the book by Milan Ristic, In searching for shelter, Yugoslav Jews escaping the Holocaust

"The last large transport consisting of mostly Austrian, some German and ex-Czechoslovakian citizens, altogether around 1.1000 individuals, in October, 1939 due to the refusal of entry by Romanian authorities that had tightened the measures for letting foreign Jewish citizens into their country, was compelled to stop at the Yugoslav border, first in Kladovo, to be transferred to Sabac later. Yugoslav Jewish Community made feverish efforts to provide lodgings and food for them and kept trying to enable continuation of their trip by foreign intervention. The large group of refugees, whose final fate was more tragic than that of the more notorious group aboard the German ship "St. Louis", remained in Yugoslavia where it was caught up in the attack of the Axis Powers, on 6 April 1941. Among first victims of the Holocaust in Yugoslavia were members of the Kladovo transport; 1.051 individuals were murdered as part of reprisal by German occupying forces in Serbia. In addition to this number, a part of 55.000 refugees who passed via Yugoslav territory, having found a temporary shelter, was caught in the war and perished there. Estimates range between 3000 and 5000 individuals from various European countries."

SPOMENIK

26

U okviru komemoracije u Kladovu biće otkriven spomenik jevrejskim žrtvama.

Spomenik je stilizovani simbol tri spojene Tore. Na svakoj Tori je spomen ploča sa tekstom na srpskom, hebrejskom i nemačkom jeziku. Spomenik će biti visok oko 2 metra i nalaziće se na obali Dunava u okviru gradskog šetališta.

Lokaciju za spomenik dala je Skupština opštine Kladovo koja će uraditi i pripremu terena za spomenik.

Autor budućeg spomenika u Kladovu je Arh. Mimi Bihaly Vučković iz Zemuna.

Sponzor za izradu spomenika biće Nacionalni Fond Austrije za obeštećenje žrtava nacionalsocijalizma i Skupština opštine Kladovo.

Nadzor i realizacija spomenika ing. Arh. Josip Braca Perera.

MONUMENT

As part of Kladovo Commemorations, a monument to Jewish victims will be unveiled.

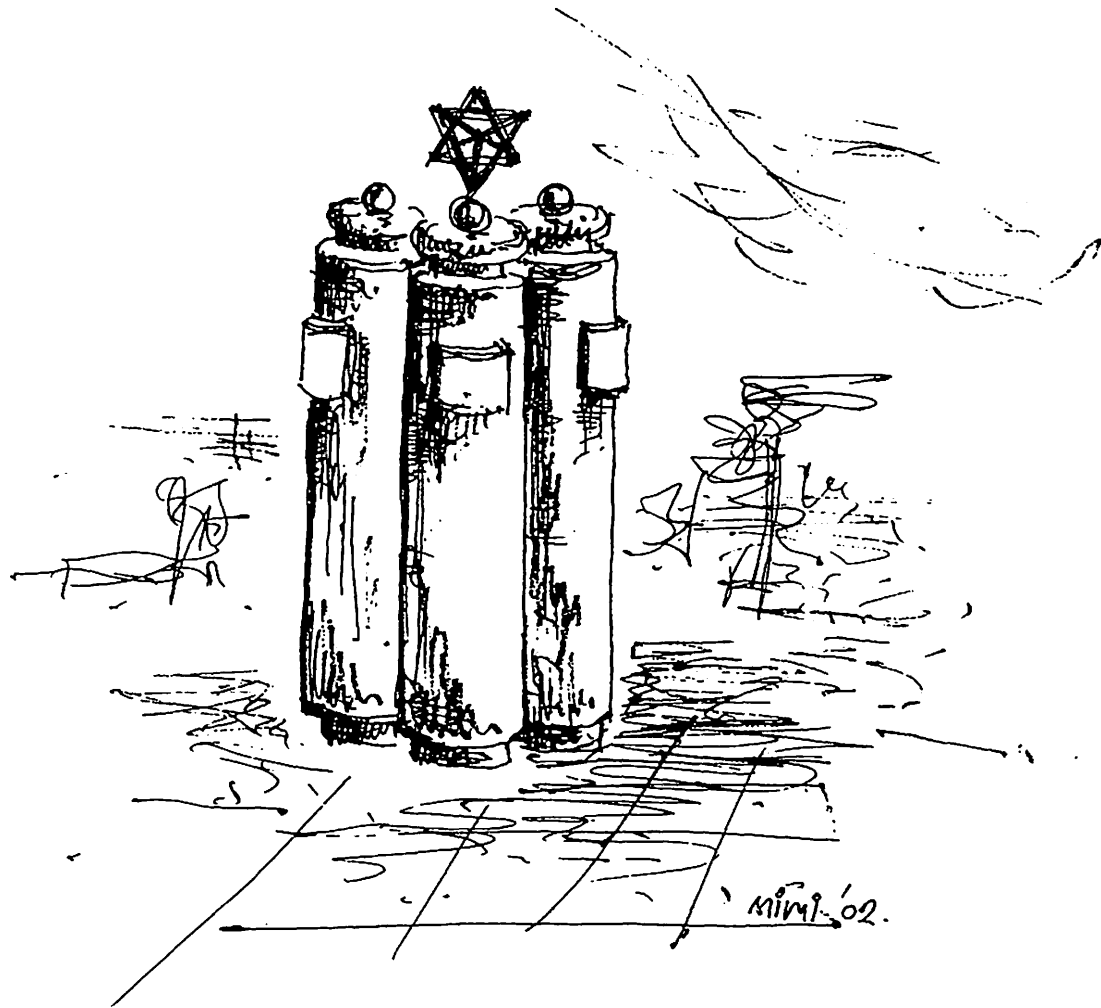
The monument is a stylized symbol of three intertwined Torah scrolls. Each Torah scroll will figure inscriptions in Serbian, Hebrew and German. The two meters high monument will be situated on the bank of the Danube River, within the limits of the city promenade.

Location for the monument was provided by the Kladovo Municipality Assembly, which will also prepare the ground for setting up the monument.

The sponsors of the monument are the Austrian National Fund and the Kladovo Municipality Assembly.

The project for the monument was done by architect Mrs. Mimi Bihaly Vuckovic.

Supervision and construction of the monument Josip Braca Perera, BA (Architecture).

Alisa Douer

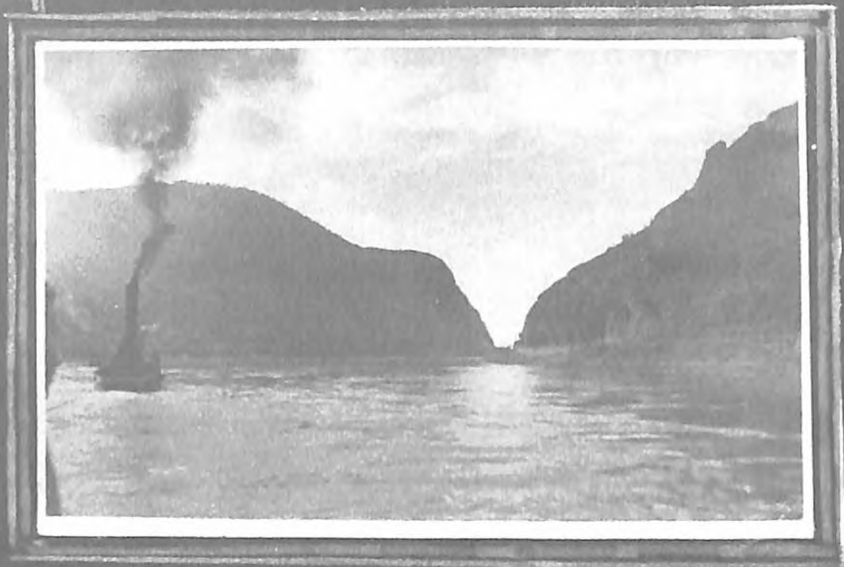
Kladovo

Eine Flucht nach Palästina
Escape to Palestine

28

КЛАДОВО
קלדובו

נסיעה

אלי דור
אל

17.-23. IX. 1940

KLADOVO BEKSTVO U PALESTINU

Izložba Jevrejskog muzeja iz Beča pod nazivom Kladovo - bekstvo u Palestinu, biće otvorena u Narodnom muzeju u Beogradu 18. oktobra 2002. godine.

Na Izložbi će biti prikazane fotografije koje je snimio jedan od preživelih učesnika Kladovo transporta.

Naslovna strana kataloga izložbe "Kladovo- bekstvo u palestinu" iz Beča

Autori izložbe:

Alisa Douer (kustos, fotograf)

Peter Karlhuber (dizajn)

Gerhard Spring (grafički dizajn)

Rajnhard Gir (koordinator)

Alisa Douer, rođena 1943. u Tel Avivu, fotograf i filmski urednik. Živi i radi u Beču.

KLADOVO ESCAPE TO PALESTINE

The exhibition of the Jewish Museum of Vienna, under the title "Kladovo - Escape to Palestine" will be opened in the National Museum in Belgrade, on October 18, 2002.

Photographs taken by one of the Kladovo Transport survivors will be displayed at the exhibition.

Cover page of catalogue "Kladovo- Escape to Palestine" from Vienna

Authors of the exhibition:

Alisa Douer (curator and photographer)

Peter Karlhuber (designer)

Gerhard Spring (graphic designer)

Reinhard Geir (coordinator)

Alisa Douer, born in 1943 in Tel Aviv, photographer and film maker. Lives in Vienna.

JEDNA EVROPSKA PRIČA KLADOVO TRANSPORT

KLADOVO TRANSPORT AN EUROPEAN STORY

30

Izložba Jevrejskog istorijskog muzeja iz Beograda pod nazivom Jedna evropska priča - Kladovo transport biće otvorena u Domu kulture u Kladovu. Gostovaće u Narodnom muzeju u Šapcu i u drugim gradovima. Na izložbi će biti prikazana dokumenta iz Arhiva Jevrejskog istorijskog muzeja u Beogradu.

Autor izložbe:

Milica Mihailović, kustos u Jevrejskom istorijskom muzeju, rođena 1947 u Beogradu. Od 1974. radi u Jevrejskom istorijskom muzeju.

Postavka i dizajn izložbe:

Mia David, arhitekta, rođena 1974. u Beogradu.
Filip Zarić, arhitekta, rođen 1973. u Beogradu.

The exhibition of the Jewish Historical Museum of Belgrade under the title "Kladovo Transport - An European Story" will take place in the "Dom Kulture" (House of Culture) in Kladovo. The exhibition will also be shown in the National Museum in Sabac and other towns. Documents from the Jewish Historical Museum Archive in Belgrade will be incorporated into this exhibition.

Author of the exhibition:

Milica Mihailović, curator in Jewish Historical Museum, was born in 1947 in Belgrade. She works in Jewish Historical Museum since 1974.

Exhibition and graphic design:

Mia David, architect, born in 1974 in Belgrade.
Filip Zarić, architect, born in 1973 in Belgrade.

Кладово под водом 1940 год.

OKRUGLI STO

33

Kroz Kraljevinu Jugoslaviju je od 1933. do 1941. godine prošlo oko 50. 000 jevrejskih izbeglica. Jevrejska zajednica u Kraljevini Jugoslaviji uložila je ogromne napore da pomogne svim tim ljudima. Istraživanja koja su do sada obavljena to i potvrđuju. Na okruglom stolu koji će biti organizovan 19. oktobra 2002. u prostoru MEDIA CENTRA, Makedonska ulica br. 5, II sprat, Beograd, razgovaraće se o svim uložnim naporima i o razlozima neuspelog odlaska izbeglica za Palestinu.

Na Okruglom stolu učestvuju:

Prof Dr. Andrej Mitrović, rođen u Kragujevcu 1937.

Šef odeljenja za savremenu evropsku istoriju

Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

Glavna tema istraživanja: Istorija Evrope, Balkana i Srbije u 19. i 20. veku

Prof. dr Milan Ristović, rođen u Prištini 1953.

Upravnik odeljenja za modernu istoriju na Filozofskom fakultetu u Beogradu

Glavna tema istraživanja: Savremena i društvena istorija na Balkanu i Holokaust

Mr. Milan Koljanin, rođen 1953. u Beogradu

Radi u Beogradu u Institutu za savremenu istoriju

Glavna tema istraživanja: Drugi svetski rat i genocid nad Srbima, Romima i Jevrejima

Dr Branka Prpa, rođena 1953. u Splitu

Istoričar, radi u Beogradu u Arhivu grada Beograda

Glavna tema istraživanja: Srpski istelektualci u Kraljevini SHS

Mr. Vesna Aleksić, rođena 1970. u Beogradu

Radi u Beogradu u Institutu za savremenu istoriju

Glavna tema istraživanja: Beogradska finansijsko - politička elita u vreme velike svetske ekonomske krize

Dr Gabriela Anderl, rođena 1958.

Živi i radi u Beču, nezavisni istoričar, autor.

Glavna tema istraživanja: Stradanje Jevreja, nacionalsocijalizam, usmena istorija

Prof. Dr Valter Manošek, rođen 1957.

Živi i radi u Beču, asistent profesor na Institutu za državne i političke nauke Univerziteta u Beču

Glavna tema istraživanja: Politički sistem austrofašizma i nacionalsocijalizma, holokaust, austrijski identitet posle 1945.

Prof. dr Haim Šacker, rođen 1928. u Lvovu

Živi u Haifi. Profesor Univerziteta u Haifi, u penziji

Glavna tema istraživanja: Drugi svetski rat i Holokaust

Prof. dr Dalia Ofer

Živi i radi u Jerusalimu

Profesor u Institutu za savremeno jevrejstvo, pri Hebrejskom univerzitetu u Jerusalimu

Glavna tema istraživanja: Ilegalno useljavanje u Palestinu

Cvi Loker, rođen 1915. u Novom Sadu

Živi u Jerusalimu, diplomata u penziji, Predsednik Istorijskog odbora Udruženja jugoslovenskih Jevreja u Izraelu

Glavna tema istraživanja: Jevreji na Balkanu i u Otomanskoj imperiji

Ženi Lebl, rođena 1927. u Aleksincu

Živi i radi u Tel Avivu. Samostalni istraživač

Glavna tema istraživanja: Jevreji u Srbiji i Makedoniji

Prof. dr Ivo Goldštajn, rođen u Zagrebu 1958.

Živi i radi u Zagrebu, šef katedre za opštu istoriju srednjeg veka na Filozofskom fakultetu

Glavna tema istraživanja: Holokaust u Hrvatskoj

Vadim Alckan, rođen 1965. u Ukrajini

Živi u Vašingtonu. Radi u Vašingtonu u Holokaust memorialnom muzeju

Glavna tema istraživanja: Arhivska dokumenta iz istočnoevropskih arhiva koja se odnose na Holokaust i Holokaust u Ukrajini

Dr Diter Pol

Živi i radi u Minhenu

Naučni saradnik na projektu: Oružane snage (Vermaht) u nacionalsocijalističkoj diktaturi

Glavna tema istraživanja: Istorija masovnih zločina u nacionalsocijalizmu i okupatorska politika u Istočnoj Evropi

36

Anke Hilbrener

Radi u Bonu na Univerzitetu, u Institutu za istočnoevropske studije
Glavne teme istraživanja: Kolektivno i političko pamćenje

ROUND TABLE

Approximately 50.000 Jewish refugees passed through the Kingdom of Yugoslavia between 1933 and 1941. The Jewish Community in Yugoslavia made huge efforts in order to help all those people, the fact confirmed by the research conducted so far. At the round table to be organized in the MEDIA CENTER, Makedonska street 5, II Floor, Belgrade, on October 19, 2002 discussion will be held with the focus on rescue efforts and reasons for the failed escape of refugees to Palestine.

37

The Round table participants:

Prof. Dr. Andrej Mitrovic, born in Kragujevac, 1937.

Chef of Dept. for Contemporary European History, Faculty of Philosophy, University of Belgrade

Main research topic: European, Balkan & Serbian history in 19th and 20th century.

Prof. Dr. Milan Ristovic, born in Priština, 1953.

Chef of Dept. for Modern History, Faculty of Philosophy, University of Belgrade

Main topic: Contemporary and Social History in Balkans and Holocaust

Mr. Milan Koljanin, born in Belgrade, 1953

Works in Institute for Contemporary History, Belgrade

Main research topic: II World War and Genocide on Serbs, Gypsies and Jews

Dr. Branka Prpa, born in Split, 1953

Historian, lives in Belgrade, works in Archives of Belgrade

Main research topic: Serbian intellectuals in The Kingdom of Serbs, Croats and Slovenians

Mr. Vesna Aleksić, born in Belgrade, 1970

Works in Belgrade in Institute for Contemporary History

Main research topic: The Belgrade financial and political elite in the period of big economic crisis

Dr. Gabriele Anderl, born 1958.

Works in Vienna, independent historian, author.

Main research topic: Extermination of Jews, National-socialism, Oral History

Prof. Dr. Walter Manoschek, born 1957.

Lives and works in Vienna

Assistant Professor in the Institute for State and Political Sciences, University of Vienna

Main research topic: political System of Austrian Fascism, National-socialism, Holocaust, Austrian

Identity after 1945

Prof. Dr. Chaim Schatzker, born 1929 in Lvov

Lives in Haifa. Professor in University of Haifa. Retired.

Main research topic: II World War and Holocaust,

Prof. Dr. Dalia Offer

Lives and works in Jerusalem.

Professor at the Institute for Contemporary Judaism, Hebrew University of Jerusalem

Main research topic: illegal immigration in Palestine

Zvi Loker, born in Novi Sad, 1915

Lives in Jerusalem. Retired diplomat. President of Historical Board of Hitahdut Oley Ex-Yugoslavia in Israel

Main research topic: Jews in Balkans and in Othoman's Empire

Ženi Lebl, born in Aleksinac, 1927.

Lives and works in Tel Aviv.

Independent Researcher.

Main research topic: Jews in Serbia and Macedonia

Prof. Dr. Ivo Goldstein, born in Zagreb, 1958

Lives and works in Zagreb. Chief of Dept. for Medieval History, Faculty for Philosophy, University of Zagreb.

Main research topic: Holocaust in Croatia

Vadim Altskan, born in Ukraine, 1965

Lives in Washington. Works in Holocaust Memorial Museum in Washington

Main research topic: Archive's documents from Eastern European Archives concerning Holocaust and Holocaust in Ukraine

Dr Dieter Pohl

Lives and works in Munich

Research Cooperator in the Project: Wehrmacht in National socialist Dictatorship

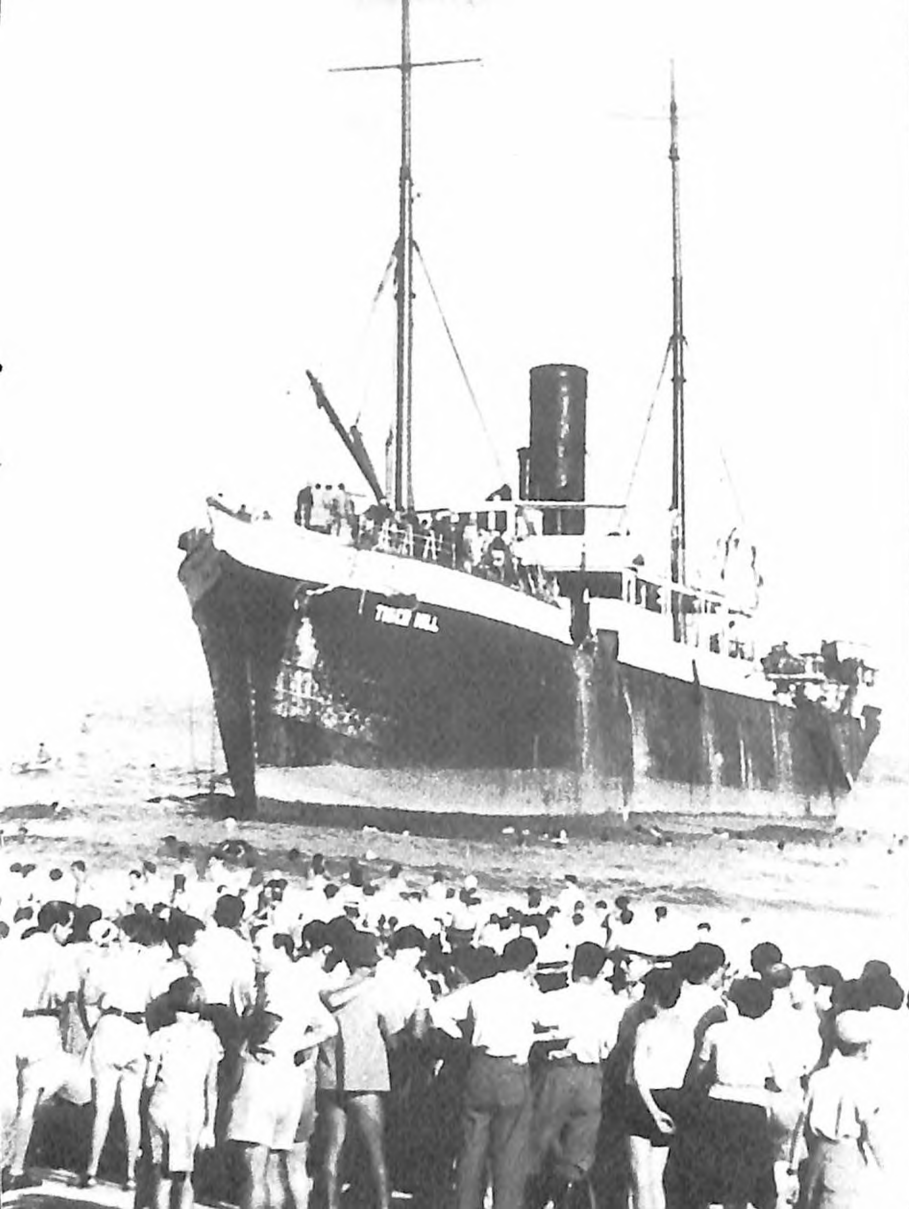
Main research topic: History of Mass crimes in Nationalism, Occupational Policy in Eastern Europe

40

Anke Hilbrenner

Lives and works in Bonn. Institute for Eastern European Studies, University of Bonn

Main topics: collective Memory and Political Memory

Th No 15C

Weinstock Lwi

N° 172

De France à Zagreb

TRANSIT SANS ARRÊT

Je du jusqu'au 12 (douze) avril 1941

Jusqu'au 20 Mars 1941

pour un seul voyage

voyage : transit

à destination de Palestine

en transit par la France

de Meidan Ekbes

Nakours

à Zagreb, le 25 février 1941.

Aut. plus B.C.S. N° 4007

3338

Palestina

22 February

[Handwritten signature]

R. LE CONSUL DE FRANCE

IZABRANA BIBLIOGRAFIJA RADOVA O KLADOVO TRANSPORTU

44

Douer Alisa, Kladovo, Eine Flucht nach Palestina, Wien, 2001

Alkalaj David/Naftali Bata Gedalja, Sudbina kladovskih izbeglica, Bilten Hidahdut Olej Jugoslavija, Tel Aviv 1978.

Anderl Gabriele / Manoschek Walter, Gescheiterte Flucht, Wien, 1993.

Gedalja Naftali Bata, Dva cara i jedna kraljica, Jevrejski almanah 1957/8

Klajn, Emil, Moja neostvarena aliya, Zbornik Jevrejskog istorijskog muzeja, Beograd, 1997.

Nahir Ehud, Parasha Kladovo-Šabac, Yalkut Moreshet, Israel, 1982. (na hebrejskom/ hebrew)

Jovanović Mara, Wir packen, wir auspacken, Tragična sudbina Jevreja izbeglica u Šapcu 1941., Zbornik 4 Jevrejskog istorijskog muzeja, Beograd, 1979.

Koljanin Milan, Nemački logor na Beogradskom sajmištu 1941-1944., Beograd, 1992.

Ofer Dalia, Escaping the Holocaust, Oxford University Press 1990.

Porat Dina/Ofer Dalia, Parasha Kladovo-Šabac, Tel Aviv, 1992.

Reich Herta, Zwei Tage Zeit, Graz, 1998.

Ristović Milan, U potrazi za utočištem, Beograd, 1988.

CHOSEN BIBLIOGRAPHY ON KLADOVO TRANSPORT

- Douer Alis, Kladovo, Eine Flucht nach Palestina, Wien, 2001
- Alkalaj David/Naftali Bata Gedalja, The destiny of Kladovo refugees, Bulletin Hidahtut Ole Yugoslavia, Tel-Aviv, 1978
- Anderl Gabriele/Manoschek Walter, Gescheiterte Flucht, Wien, 1993
- Gedalja Naftali Bata, Two kings and one queen, Jewish almanac 1957/8
- Klajn Emil, My unfulfilled aliyah, the Jewish Studies, Jewish Historical Museum, Belgrade, 1997
- Nahir Ehud, Parasha Kladovo-Šabac, Yalkut Moreshet, Israel, 1982 (on Hebrew)
- Jovanović Mara, Wir packen, wir auspacken, The tragic destiny of Jewish refugees in Šabac, 1941, the Jewish Studies 4, Jewish Historical Museum, Belgrade, 1979.
- Koljanin Milan, German camp at the Belgrade fair 1941-1944, Belgrade, 1992
- Ofer Dalia, Escaping the Holocaust, Oxford University Press, 1990
- Porat Dina/Ofer Dalia, Parasha Kladovo-Šabac, Tel-Aviv, 1992
- Reich Herta, Zwei Tage Zeit, Graz, 1998
- Ristović Milan, Seeking for an asylum, Belgrade, 1988

PROGRAM KOMEMORATIVNE NEDELJE

46 Organizatori:

SAVEZ JEVREJSKIH OPŠTINA JUGOSLAVIJE
JEVREJSKI ISTORIJSKI MUZEJ, BEOGRAD
AMBASADA AUSTRIJE BEOGRAD
AMBASADA NEMAČKE BEOGRAD
SKUPŠTINA OPŠTINE KLADOVO
JEVREJSKA OPŠTINA BEOGRAD

Ponedeljak, 14. oktobar 2002 - Beograd

Doček i smestaj gostiju u hotel "Palas", Beograd, Toplicin venac

18,00 Koktel - Svečana sala Jevrejske opštine Beograd, Kralja Petra 71a, prizemlje
Pozdravna reč Predsednika Saveza
Pozdravna reč Predsednika J.O.Beograd
Pozdravna reč Predsednika organizacionog odbora
Pozdravna reč Ambasadora Austrije
Pozdravna reč Ambasadora Nemačke
19,00 Hor Braća Baruh

Utorak, 15. oktobar 2002 - Šabac

8,00 Polazak autobusa za Šabac. Autobusi će biti ispred hotela "Palas", Beograd

COMMEMORATIVE WEEK PROGRAM

Organizers:

47

FEDERATION OF JEWISH COMMUNITIES IN YUGOSLAVIA
JEWISH HISTORICAL MUSEUM BELGRADE
AUSTRIAN EMBASSY BELGRADE
GERMAN EMBASSY BELGRADE
MUNICIPALITY OF THE CITY OF KLADOVO
JEWISH COMMUNITY BELGRADE

Monday, 14th October 2002 - Belgrade

Arrival of guests and accommodation in the 'Palace' hotel, Belgrade, Topličin venac str.

18,00 Coctail in the Jewish Community, Belgrade, Kralja Petra 71a
 Welcome of the President of the Federation of Jewish Communities in Yugoslavia
 Welcome of the President of the Jewish Community of Belgrade
 Welcome of the President of the Organizing Board
 Welcome of the Ambassador of Austria
 Welcome of the Ambassador of Germany
19,00 Chorus "The Baruh Brothers"

Tuesday, 15th October 2002 - Sabac

8,00 Departure to Sabac. The buses are waiting in front of the hotel 'Palace'

48 9,30 Dolazak u Zasavicu
10,00 Kadiš kod spomenika i odlazak na livadu Poloj
12,00-13,30 Ručak
15,00-18,00 Šabac: Obilazak mlina, magacina u kojima su izbeglice bile smeštene.
Obilazak mesta na kome je bio logor, železničke stanice odakle su otišla deca,
sinagoge, biblioteke
18,00 Prijem kod gradonačelnika Sapca

Sreda, 16. oktobar 2002 - Kladovo

8,00 Polazak za Kladovo - Autobusi stoje ispred hotela Palas
13,00 Ručak u Kladovu
15,00 Otkrivanje spomenika u Kladovu
Govor austrijskog Ambasadora
Govor nemačkog Ambasadora
Gđa Majšner, generalni sekretar Austrijskog nacionalnog fonda za žrtve
nacizma
Hor Braća Baruh i kantor Šmuel Barzilaj: Psalm
16,00 Otvaranje izložbe Jevrejskog istorijskog muzeja, Beograd u Kladovu
17,00 Program u Domu kulture, Kladovo
Druženje sa ucesnicima
20,00 Večera

9,30 Arrival to Zasavica
10,00 Kadish at the Monument. Departure to the 'Poloj' meadow
12,00-13,30 Lunch
15,00-18,00 Sabac: visits to the mill, store-house, where the refugees have been sheltered places where the concentration camp was, the railway station the children went from, the synagogue, the library
18,00 Reception with the Mayor of Sabac

Wednesday, 16th October 2002 - Kladovo

8,00 Departure to Kladovo. The buses are waiting in front of the Hotel "Palace"
13,00 Lunch in Kladovo
15,00 Unveiling of the monument.
Speech of the German Ambassador
Speech of the Austrian Ambassador
Chorus "The Baruh Brothers" and kantor Smmuel Berzilai: Psalm
16,00 Opening of the exhibition, prepared by the Jewish Historical Museum, Belgrade
17,00 Program in the Cultural Center in Kladovo
Speaking about memories
20,00 Dinner

Thursday, 17th October 2002 - Kladovo

9,00 Visit to the boat "Car Nikola II"

50 Četvrtak, 17. oktobar 2002 - Kladovo

9,00 Obilazak broda Car Nikola II
10,00 Obilazak arheološkog muzeja u Kladovu
11,30 Setnja brodom po Dunavu
 Ručak na brodu
 Polazak autobusa za Beograd iz Tekije

Petak, 18. oktobar 2002 - Beograd

Slobodno pre podne

13,00 Otvaranje izložbe Jevrejskog muzeja iz Beča u Narodnom muzeju u Beogradu
14,00 Projekcija filma Alise Douer
 Uveče služba u Sinagogi, ul. Maršala Birjuzova

Subota, 19. oktobar 2002 - Beograd

10,00-18,00 Okrugli sto u Media Centru, Beograd
20,00 Moeae Šabat u prostoru Kulturnog centra Jevrejske opštine Beograd, Kralja
 Petra 71a

10,00 Visit to the Archeological Museum in Kladovo
11,30 Navigation /Promenade by boat/ on the Danube river
Lunch on boat
Departure to Belgrade, from Tekija

Thursday, 17th October 2002 - Kladovo

9,00 Visit to the boat " Car Nikola II"
10,00 Visit to the Archeological Museum in Kladovo
11,30 Navigation /Promenade by boat/ on the Danube river
Lunch on boat
Departure to Belgrade, from Tekija

Saturday, 19th October 2002 - Belgrade

10,00-18,00 Round table in Media Center, Belgrade, 5, Makedonska str.
20,00 'Mocae Shabat" in the Cultural Center of Jewish Community, Belgrade, Kralja
Petra str.

Sunday, 20th October 2002, Belgrade

Busses departure is at 9,00 in front of the hotel "Palace"

Polazak autobusa je ispred hotela Palas u 9,00

9,00-12,00 obilazak spomenika i memorijalnih mesta vezanih za Kladovski transport:
Spomenik na Jevrejskom groblju, Beograd
Spomenik u Jajincima
Spomenik na Sajmištu

Posle podne odlazak gostiju

9,00-12,00 Visits to the monuments and commemorative places referred to the Kladovo transport: 53
Monument at the Jewish Cemetery Belgrade
Monument in Jajinci, near Belgrade
Monument in Sajmiste on the place of the German concentration death camp

Departure of guests in the afternoon hours.

SPONZORI

- 54 Jevrejski istorijski muzej, Beograd - www.jim-bg.org
Nacionalni fond Republike Austrije za žrtve nacionalsocijalizma
Austrijski kulturni forum u Beogradu
Jevrejski muzej Beč - www.jmw.at
Skupština opštine Kladovo
Fond za otvoreno društvo, Beograd - www.fosyu.org
Narodni muzej Beograd
Narodni muzej Šabac
Savez Jevrejskih opština Jugoslavije
Jevrejska opština Beograd
Jugoslovenska Kinoteka
Nemačka ambasada u Beogradu
Ministarstvo za kulturu R Srbije
Skupština Opštine Kladovo

SPONSORS

Jewish Historical Museum Belgrade - www.jim-bg.org

55

National Fund of the Republic of Austria for the Victims of National
socialism

Austrian Culture Forum Belgrade

German Embassy

Jewish Museum Vienna - www.jmw.at

Kladovo Municipality

Open Society Fund Belgrade - www.fosyu.org

National Museum Belgrade

National Museum Šabac

Yugoslav Kinoteka

Federation of Jewish Communities in Yugoslavia

Jewish Community Belgrade

German Embassy Belgrade

Municipality of the city of Kladovo

Ministry of Culture of the Republic of Serbia

Kladovo - transport

BEOGRAD, ŠABAC, KLADOVO
14-20. oktobar 2002.